

ROČNÍK 6

Máj 2014

SPEKTRUM

ČASOPIS INTEGROVANÉHO ODBOROVÉHO ZVÄZU

www.ioz.sk

40. ROČNÍK SÚŤAŽE V OBLASTI BOZP

Jednou zo základných úloh odborov už od ich vzniku je ochrana života a zdravia zamestnancov v pracovnom procese a snaha o vytváranie bezpečného a zdravie nepoškodujúceho pracovného prostredia a pracovných podmienok. A práve táto skutočnosť vedie odborový zväz k doteraz ojedinelému projektu v podmienkach odborov a to usporadúvaniu súťaže pre žiakov SOŠ z vedomostí o predpisoch v bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Na začiatku mája sa vo Vysokých Tatrách uskutočnilo takéto podujatie už po 40-ty krát ... s. 10

1. MÁJ – SIATOK PRÁCE ODBORÁRI TRADIČNE V ŽILINE

V príhovoroch zarezovala garancia zvýšenia minimálnej mzdy a 10. výročie vstupu SR do EÚ .... s. 15

ROKOVANIE ZVÄZOVÝCH ORGÁNOV

Druhé volebné obdobie sa začalo rokovaním najvyšších zväzových orgánov. V januári a marci sa konali rokovania predsedníctva, v apríli sa zišiel Snem IOZ na svoje dôležité rokovanie po prvýkrát v tomto roku ... s. 2

VZDELÁVANIE V ODBOROVOM ZVÄZE

V súlade s programom IOZ na toto volebné obdobie pokračuje odborový zväz vo vzdelávacích aktivitách svojich funkcionárov ... s. 9

HLAVNÉ ÚLOHY IOZ NA OBDOBIE 2014 A 2015

V súlade so schváleným programom IOZ na nasledujúce obdobie a z neho vyplývajúcej cieľov pre roky 2014 – 2015 sústredí odborový zväz svoje úsilie na realizáciu hlavných úloh, ktoré sú pred nami ... s. 6

Z ROKOVANIA ORGÁNOV ODBOROVÉHO ZVÄZU

Uznesenia číslo 1 a 2 v zázname z rokovania predsedníctva v druhom volebnom období akoby chceli pripomenúť, že starostlivosť o rozširovanie členskej základne bude na programe dňa v činnosti odborového zväzu aj v tomto volebnom cykle. Do zoznamu základných organizácií boli totiž zapísané nové organizácie: *ZO IOZ MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r.o. (05-1063-104) s príslušnosťou k Regijnálnej rade Západ*. Druhou zapísanou organizáciou do zoznamu je *ZO IOZ pri HITECO SLOVAKIA, s.r.o. (05-6476-342) s príslušnosťou k RR Stred*.

Prvé predsedníctvo (január 2014) vyhodnotilo rokovanie II. zjazdu IOZ a zobralo na vedomie toto hodnotenie bez pripomienok. Ani pri správe o odborovej kontrole v oblasti BOZP neboli pripomienky a tak ju predsedníctvo zobralo na vedomie. V súčinnosti s touto správou predsedníctvo schválilo plán kontrol BOZP v roku 2014. Následne bola prerokovaná správa o použití 2% zo zaplatenej dane za rok 2011, prijatej v roku 2012 a použitej v rokoch 2012 a 2013. Táto bola zobratá na vedomie.

Ďalšie uznesenia sa týkali plánu rokovania zväzových orgánov a tiež akcií IOZ v tomto roku. Predsedníctvo schválilo plán činnosti odborového zväzu na rok 2014 a obsahové zameranie rokovaní predsedníctiev a snemu IOZ. Predsedníctvo zobralo na vedomie informácie o pôsobení odborového zväzu v medzinárodných odborových organizáciách BWI, IndustriAll Global, EFBWW a IndustriAll. Predsedníctvo odporučilo vyšším orgánom zväzu schváliť ukončenie členstva IOZ vo svetových federáciách BWI a IndustriAll Global v tomto roku.

V ďalšom predsedníctvo schválilo systém vzdelávania členov IOZ po II. zjazde. Schválilo tiež návrhy zástupcov IOZ za členov Snemu KOZ SR a ich náhradníkov: *S. Biroša (E. Lörcinczová/n)*, *I. Neumanna (P. Galko/n)*, *S. Doležala (J. Bóna/n)* a odporučilo Snemu IOZ schváliť ich a taktiež ich náhradníkov.

Predsedníctvo schválilo novú koncepciu časopisu SPEKTRUM po II. zjazde, ktorý bude vychádzať ako web časopis. V tejto súvislosti predsedníctvo zobralo na vedomie návrh elektronickej verzie periodika KOZ SR s odporúčaným pomenovaním *PERSPEKTÍVY*.

Predsedníctvo tiež schválilo zápis do zoznamu ZO IOZ základnú organizáciu pri MAN Truck&Bus Slovakia, s.r.o. (05-1064-102) príslušnú do RR Západ. Zo zoznamu boli vymazané organizácie ZO IOZ ODEVA, s.r.o. Lipany (RR Východ) a ZO IOZ Špeciálne izolácie Bratislava, a.s. (RR Západ).

V časti o medzinárodných aktivitách predsedníctvo zobralo na vedomie informácie o projekte *Mladý hlas pre strednú Európu* a o zjazde BWI. Predsedníctvo schválilo účasť zástupcov IOZ na niektorých medzinárodných podujatiach, v medzinárodných projektoch, na spoločnom rokovaní so zahraničným partnerom a tiež na manifestácii EOK.

V závere rokovania predsedníctvo zobralo na vedomie viaceré ústne a písomné informácie o škále aktivít odborov v odborárskom a tiež spoločensko-verejnom prostredí. Za KOZ SR bola do Výboru pre otázky zamestnanosti pri ÚPSVaR v Poprade nominovaná Alžbeta Beňová. Predsedníctvo schválilo vyhotovenie preukazu funkcionára IOZ.

Druhé rokovanie predsedníctva (marec 2014) bolo orientované najmä na prerokovanie vnútrozväzových predpisov v nadväznosti na závery zjazdu IOZ. K ťažiskovým témam patrili tiež návrh *Hlavných úloh IOZ na roky 2014 a 2015 vyplývajúcich z Programu IOZ, Správa o čerpaní rozpočtu za rok 2013 a Návrh rozpočtu IOZ na rok 2014*. V súvislosti s ekonomickými témami predsedníctvo prerokovalo tiež správu o čerpaní fondov IOZ za rok 2013 a stanoviská Revíznej komisie IOZ k rozpočtovým správam. Predsedníctvo zobralo na vedomie informáciu o mzdovom vývoji v zamestnávateľských subjektoch v pôsobnosti odborového zväzu za rok 2013.

V ďalšom bol prerokovaný návrh na zvolanie I. snemu IOZ v tomto volebnom cykle. V tejto súvislosti bolo schválené organizačné a obsahové zabezpečenie rokovaní výborov RR IOZ. V programe rokovania boli tiež zápis a výmaz základných organizácií zo zoznamu ZO IOZ a tiež informácie o medzinárodnej činnosti odborov. Na záver boli prerokované informácie o aktivitách v rámci KOZ SR a IOZ, informácia o členských príspevkoch, o postupe v kolektívnom vyjednávaní. Rokovanie uzatvorilo organizačné, obsahové i finančné zabezpečenie sviatku práce – prvomájových osláv.

1. Snem IOZ ...

Prvý pozjazdový Snem Integrovaného odborového zväzu sa zišiel na svoje rokovanie 24. 4. 2014 do Žiliny, kde v Dome odborov boli na programe témy, ktoré po schválení budú ovplyvňovať činnosť zväzu na nasledujúce dva roky, ale tiež v horizonte celého druhého volebného obdobia. Rokovaniu predsedal Jozef Bóna, člen predsedníctva IOZ. Medzi hosťami boli partneri z českých odborových zväzov – Zdeněk Heller, OS TOK ČR a Jan Rejský, OS DOSIA. KOZ SR zastupovala riaditeľka kancelárie Vlasta Szabová.

Rokovanie otvorila Správa o činnosti Predsedníctva a zväzu od II. zjazdu IOZ, ktorú predložila M. Brodzianska. Snem potom prerokoval a schválil vnútrozväzové predpisy, ktoré orientujú celkovú činnosť zväzu i jeho základných

organizácií. Ťažiskovou témou boli Hlavné úlohy IOZ na roky 2014 a 2015, ktoré snem schválil. Snem schválil správu o čerpaní rozpočtu za rok 2013 a rozpočet na rok 2014. Snem tiež schválil zriadenie sekcií v odborovom zväze: *sekciiu civilného letectva, sekciiu dopravných podnikov, sekciiu stavebníctva, sekciiu stredného odborného školstva, sekciiu textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu*. Všetky schválené základné dokumenty budú publikované v zborníku a distribuované do základných organizácií.

Snem IOZ zvolil za členov najvyššieho orgánu KOZ SR (medzi zjazdmi) zástupcov IOZ tak ako ich navrhlo predsedníctvo (pozri januárové rokovanie P). Snem tiež zvolil členov Správnej rady Rezervného fondu IOZ, ktorými sa stali

Marcela Drblíková, Andrea Vindišová, Peter Golej ako aj členov Správnej rady Štrajkového fondu IOZ, ktorými sa stali *Rastislav Koškár, Alena Kočárová, Lubomír Varga*.

Diskusia na rokovaní snemu sa sústredila okrem iného na **protiodborové praktiky niektorých zamestnávateľov**, na tému odborárskeho ombudsmana, na oblasť vyjednávania pracovného poriadku, na problémy v plnení úloh zamestnávateľa dodávateľským spôsobom, ktoré sa (v mnohých prípadoch) dejú na úkor zamestnancov, na problémy agentúrneho zamestnávania. V diskusii svoje názory tlmočili: *Lubomír Varga, Jarmila Vörösová, Stanislav Doležal, Jozef Forgáč, Igor Neumann, Stanislav Biroš, Marta Brodzianska, Štefan Jeňo, Pavol Húštava, Vladimír Mihálik, Jozef Bóna*.

ZO SPRÁVY PREDNESENEJ NA I. SNEME IOZ, KTORÝ SA KONAL 24. APRÍLA 2014 V ŽILINE

Z poverenia Predsedníctva Integrovaného odborového zväzu predložila správu o činnosti odborového zväzu a jeho Predsedníctva od II. zjazdu jeho predsedníčka Marta Brodzianska.

V úvode všetkým popriala veľa pracovných a osobných úspechov a tiež „veľa zdraru pri realizácii prijatých úloh našim zjazdom.“

Podmienky pre činnosť a plnenie úloh zväzu sú aj v roku 2014 úzko späté a ovplyvňované spoločensko – politickou a sociálno – ekonomickou situáciou Slovenska. Rok 2014 je rokom významných výročí pre našu krajinu, ale má aj prívlastok „volebný.“ Tento rok je poznačený tromi voľbami: prezidentskými, ktoré sme v marci už absolvovali a pred nami sú májové Eurovoľby, v ktorých zvolíme 13 poslancov (za SK) do Európskeho parlamentu. V novembrových komunálnych voľbách budeme mať možnosť vybrať nových mestských a obecných poslancov, primátorov a starostov.

SPOLČENSKO-POLITICKÁ A EKONOMICKÁ SITUÁCIA

Od začiatku nového roka boli postupne plnené úlohy stanovené zjazdom OZ a tiež sme sa stali súčasťou realizácie cieľov KOZ SR v záujme zamestnancov, členov odborov. Našu činnosť ovplyvňujú nielen spoločensko – politické udalosti, ale predovšetkým sociálno – ekonomická situácia. Tak ako v predchádzajúcom období, aj dnes konštatujeme, že i napriek celkovému ekonomickému rastu v odvetviach v pôsobnosti nášho zväzu nenastal výraznejší pozitívny posun. V prvom štvrtroku tohto roku zaznamenáme najvyšší prepád tržieb v rezorte stavebníctva a leteckej dopravy. V stavebníctve sú naďalej pozastavené mnohé rozpracované infraštruktúrne práce. K zlepšeniu nedošlo ani v textilnom, odevnom a kožiarskom odvetví.

Na dokreslenie niekoľko čísiel: priemerná miera inflácie meraná indexom spotrebiteľských cien v roku 2013 bola na úrovni 1,4 %; vo februári

2014 medziročný rast spotrebiteľských cien pokračoval v spomaľovaní, ceny poklesli medziročne o 0,1 %, čo bolo mierne pod očakávaniami. K poklesu najviac prispelo spomalenie rastu cien potravín. V krátkodobom horizonte sa očakáva ešte inflácia blízko 0 %, avšak postupne by sa mala začať zrýchľovať.

Nepriaznivá situácia je naďalej v oblasti zamestnanosti. V marci dosiahla nezamestnanosť 14,7 %, čo je viac ako 397 tisíc osôb. Zvlášť znepokojujúci je fakt, že pribúda dlhodobo nezamestnaných. Z celkového počtu je viac ako jeden rok nezamestnaných 214 tisíc ľudí. Taktiež regionálne rozdiely sa prehlbujú.

MINIMÁLNA MZDA

Pre zamestnancov je dôležitá minimálna mzda, ktorej KOZ SR a jej členské zväzy venujú neustálu pozornosť. Preto orgány KOZ SR v rámci svojej priority „dôstojná práca za dôstojné mzdy“ a „boj proti fenoménu pracujúcej chudoby“ prerokovali návrh na úpravu minimálnej mzdy pre rok 2015 s dôrazom na zvýraznenie úlohy a významu minimálnej mzdy.

Pri jej prerokovaní boli zohľadňované faktory a kritériá ovplyvňujúce proces stanovenia sumy minimálnej mzdy v nadväznosti na zákon č. 663/2007.

Návrh KOZ SR vychádza z údajov, ktoré sú jeho východiskami, a to: inflácia za predchádzajúce 3 roky, ktorá dosahovala takmer 5,5 %, podľa odhadov Ministerstva financií SR by mohla byť inflácia v tomto roku na úrovni 0,8%. Pri hodnotení výdavkov na spotrebu domácnosti vyplýva, že takmer 60 % predstavujú výdavky na potraviny a nealkoholické nápoje, bývanie, zdravie, dopravu a vzdelávanie. Práve ceny týchto položiek v medziročnom porovnaní rastú najviac. Je predpoklad, že by ich ceny mohli vzrásť v roku 2014 až o 2,05 %. Jediný významný pokles cien bol zaznamenaný v doprave, ktorý ovplyvnil výšku celkovej inflácie.

Každoročne je zaznamenaný nárast produktivity práce, ako aj trhovej produkcie, teda tržby v národnom hospodárstve neustále rastú.

Ale opačný trend je dlhodobo pri hrubej aj čistej minimálnej mzde. Pre rok 2014 bola stanovená minimálna mzda vo výške 352 €, čo predstavovalo medziročný nárast o 4,23 %. Vzhľadom na dosiahnuté hospodárske výsledky v predchádzajúcich rokoch by mala minimálna mzda stúpnuť aj v roku 2015. Priemerná mzda v roku 2013 stúpila o 2,36 %. Úmerne k nej by teda mala stúpnuť aj minimálna mzda s prihliadnutím na jej podiel na priemernej mzde, ktorý je veľmi nízky.

Hrubá aj čistá minimálna mzda v roku 2012 nedosahovala ani hranicu chudoby. Ľudia zarábajúci minimálnu mzdu boli pod hranicou chudoby, čo dokumentujú nasledovné čísla: hranica chudoby jednotlivca v roku 2012 vzrástla oproti roku 2011 o 9,83 %, čo predstavovalo výšku 346,33 eur na mesiac, hrubá a čistá minimálna mzda vzrástli však len o 3,22 %.

Preto aj záver rady predsedov KOZ SR je, že návrhom minimálnej mzdy pre rok 2015 musí byť hranica chudoby, čo je 400 eur. Ak bude inak,

oprávnené budeme hovoriť „o pracujúcej chudobe na Slovensku“.

KOLEKTÍVNE VYJEDNÁVANIE

Jedným z najdôležitejších prostriedkov ako eliminovať negatívne dopady pretrvávajúcej krízy a neuspokojivého vývoja hospodárstva na zamestnancov je zabezpečiť im garantované nároky. Ide o trvalú úlohu v našej činnosti, ktorou je kolektívne vyjednávanie. V kolektívnom vyjednávaní sa dôsledne pridrižujeme Postupu kolektívneho vyjednávania KZVS a PKZ na rok 2014 v pôsobnosti IOZ.

KZVS sú vyjednávané na úrovni jednotlivých odvetví, t. j. hlavnými garantmi vyjednávaní sú odvetvové sekcie, ktorých štatút a vznik v súlade so stanovami zväzu po II. zjazde budeme schvaľovať na dnešnom rokovaní.

Ako sa nám darí realizovať úlohy a aký je stav k dnešnému dňu?

V odvetví stavebníctva je platná KZVS na roky 2012-2015. Môžeme konštatovať, že na rozdiel od predchádzajúcich rokov sme boli úspešní. Dodatok č. 2 bol dohodnutý s účinnosťou od 1. 3. 2014. Jeho obsahom je stanovenie vyšších minimálnych mzdových taríf v priemere o 4,4 % oproti tarífam platným v uplynulom období. Tento rast odzrkadľuje rast minimálnej mzdy pre rok 2014. Samozrejme, predovšetkým v záujme zamestnancov – našich členov, ktorých zamestnávateľia nie sú členmi ZSPS, využívame možnosť extenzie kolektívnej zmluvy. Začiatkom apríla t.r. bol podaný na MPSVaR SR spoločný návrh IOZ a ZSPS na rozšírenie záväznosti KZVS na roky 2012-2015 na zamestnávateľov v odvetví stavebníctva. Tu treba spomenúť pozitívny prístup nášho sociálneho partnera k návrhu na rozšírenie kolektívnej zmluvy a to preto, že mnohí zamestnávateľia z iných odvetví považujú tento inštitút po ostatnej novele prinajmenšom za kontroverzný, poškodzujúci zamestnávateľov, zabraňujúci zamestnanosti atď., a preto na ich podnet táto novela skončila na Ústavnom súde.

Platná a účinná je aj KZVS na roky 2002-2016 pre zamestnávateľov dopravných podnikov. V súlade s postupom kolektívneho vyjednávaní pre rok 2014, vychádzajúc z pozícií základných organizácií a rokovania zástupcov IOZ, predsedu sekcie DP a členov ZZ MHD z decembra minulého roka, pristúpime k vyjednávaní jej dodatku. Toto rokovanie, ktoré sa konalo z našej iniciatívy, bolo o to významnejšie, že prinieslo dohodnutie spoločného postupu pri plnení úloh sociálneho partnerstva, kolektívneho vyjednávaní, nakoľko v uplynulom období došlo k určitej stagnácii v činnosti nášho sociálneho partnera. Výsledkom rokovania je zachovanie ZZ MHD SR a možnosť ďalšieho kolektívneho vyjednávaní.

Pri výsledkoch kolektívneho vyjednávaní KZVS v odvetví civilného letectva nemôžeme byť takí optimistickí. V roku 2013 bol predložený návrh Dodatku č. 2 k KZVS na roky 2010-2013. Zo strany Únie zamestnávateľov nastala stagnácia v spolupráci a to zrejme z dôvodu výmeny vedení na letiskách v Žiline, Sliači, Bratislave. K spoločnému rokovaniu o dodatku prišlo po

mnohých výzvach zo strany IOZ a to aj prostredníctvom rokovanií odvetvových tripartít. V záujme zachovania sociálneho dialógu a najmä dohodnutia podnikových kolektívnych zmlúv po rozhodnutí v sekcii sme pristúpili k neštandardnému postupu. Ďalšie rokovanie o dodatku, ktorý mal riešiť okrem iného aj predĺženie platnosti a účinnosti KZVS malo prísť až v termíne po uzatvorení všetkých PKZ, t.j. do 11. 12. 2013. Tak sa aj stalo, PKZ boli uzatvorené na všetkých letiskách, okrem Bratislavy, kde kolektívne vyjednávanie bolo ukončené až v marci tohto roku. Tým sa stalo to, čoho sme sa obávali, KZVS stratila platnosť a účinnosť, ale na druhej strane, na všetkých letiskách máme kolektívnu zmluvu, čo nemuselo byť. Teraz je na orgánoch novej sekcie, ako rýchlo rozhodnú o postupe pre novú KZVS.

Keď hovoríme o kolektívnom vyjednávaní v podnikateľskej sfére, žiaľ opäť môžeme konštatovať, že v odvetví textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu nám stále chýba sociálny partner. Aj keď to nie je v našej kompetencii stále máme pred sebou záväzok, ale už aj úlohu, ktorá vyplýva z rozpracovania Programu IOZ po II. zjazde, a to napomôcť sociálnym partnerom, zamestnávateľom v tomto odvetví znovu založiť rezortný zamestnávateľský zväz, resp. združenie. Existencia tohto partnera by pomohla aj pri realizácii ďalších úloh sociálneho partnerstva, pri riešení problémov tohto rezortu ako celku s dôrazom na zamestnancov a zamestnávateľov, vrátane ich začlenenia do celoslovenských zamestnávateľských štruktúr. Že tento cieľ je splniteľný, potvrdzujú naše skúsenosti zo spolupráce s ostatnými sociálnymi partnermi. Toto presvedčenie umocňuje pozitívny prístup základných organizácií k tomuto problému, ktorý sa prejavil na aprílových rokovaniach výborov regionálnych rád s tým, že dlhodobá absencia KZVS je neprijateľná. Som presvedčená, že takto bude postupovať aj novo konštituovaná sekcia a že čo najskôr budeme môcť hodnotiť výsledky kolektívneho vyjednávanía KZVS aj v tomto odvetví.

Súčasťou kolektívneho vyjednávanía KZVS je aj účasť nášho zväzu na vyjednávaní KZVS pre zamestnávateľov, ktorí postupujú pri odmeňovaní podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a KZVS v štátnej službe. Pre rok 2014 sú platné obidve zmluvy. V súčasnosti na úrovni Konfederácie prebiehajú záverečné rokovania o návrhoch obidvoch kolektívnych zmlúv pre rok 2015. Ich cieľom je minimálne zachovať platné nároky. Osobitná pozornosť je venovaná rastu platových taríf a riešeniu tých platových tried, ktoré sú pod úrovňou minimálnej mzdy. Návrhy by mali byť v krátkom čase predložené zmluvným stranám.

Súčasťou kolektívneho vyjednávanía je aj vyjednávanie v základných organizáciách. Na tejto úrovni sa od nášho posledného hodnotenia v podmienkach pre vyjednávanie veľa nezmenilo. Stále platí, že aj vyjednávanie podnikových kolektívnych zmlúv je náročnejšie a zložitejšie, že mnohí naši zamestnávateľia nachádzajú „x“ argumentov, ako sú napr. stagnujúci vývoj, resp. pokračujúci prepád príslušných odvetví hospodárstva v dôsledku dopadov krízy, nedostatok zákaziek, zdrazenie pracovnej sily vďaka platnému Zákonníku práce, ako nedohodnutí nároky zamestnancov, resp. oslabiť už existujúce. A toto

všetko sa deje, keď produktivita práce rastie, ekonomika sa oživuje a v tvorbe HDP patríme k najlepším v EÚ. Preto je úlohou naše pozície obhájiť a presadiť. Nedopusť, aby zamestnávateľia problémy firmami, a to či už objektívne ale často krát aj umelo vytvorené, riešili prepúšťaním, stagnáciou miezd, znižovaním nárokov zamestnancov, poprípade znižovaním ochrany zamestnancov a zhoršovaním pracovných podmienok zamestnancov.

V základných organizáciách vyjednávanie prebieha za účasti regionálnych koordinátorov IOZ, prípadne špecialistov IOZ. Zvýšená pozornosť zo strany IOZ je sústredená na uzatvorenie PKZ v novozaložených základných organizáciách, napr. MTA Slovakia Bánovce nad Bebravou, TRUCKING Slovakia Žiar nad Hronom, TATARA TIMBER L. Hrádok, VOLTR Filter Martin, Hiteco Slovakia Žilina, Austrian Airlines technic Bratislava, Novo Nordisk BA, atď.

Priebežné hodnotenie tohtoročného vyjednávanía bude predložené na rokovanie predsedníctva zväzu v júni 2014.

SOCIÁLNY DIALÓG

Program IOZ prijatý II. zjazdom IOZ venuje v oblasti sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávanía významnú pozornosť ekonomicko-sociálnej situácii členov IOZ a v rámci nej aj mzdovej oblasti.

Pre zabezpečenie tejto úlohy IOZ prijal, že bude sledovať a vyhodnocovať vývoj miezd v zamestnávateľských subjektoch vo svojej pôsobnosti na základe podkladov a dohody so sociálnymi partnermi – zamestnávateľmi a tieto výsledky využívať pri kolektívnom vyjednávaní a rokovaniach so sociálnymi partnermi na všetkých úrovniach.

Preto aj v tomto roku OZ oslovil 118 zamestnávateľov s touto požiadavkou, z ktorých 69 informáciu zaslalo, t. j. návratnosť 58,5 %. Vychádzajúc z týchto podkladov a následnej analýzy, ktorú v marci prerokovalo predsedníctvo zväzu, môžeme byť optimistickí ale aj nespokojní.

Priblížia nám to čísla a to porovnanie úrovne miezd v národnom hospodárstve za rok 2013 a v odvetviach v pôsobnosti nášho zväzu: prie-

merná mesačná mzda v hospodárstve SR za rok 2013 dosiahla výšku 824 EUR, nárast o 2,4 % t. j. 19,00 EUR oproti roku 2012, v ktorom bola výška 805 EUR. Priemerná mesačná mzda zamestnávateľských subjektov v pôsobnosti sekcií IOZ za rok 2013 dosiahla výšku 893,50 EUR, v medziročnom porovnaní je o 8,85 EUR vyššia. V porovnaní s dosiahnutou priemernou mzdou v hospodárstve SR je vyššia o 69,50 EUR.

Avšak takéto pozitívne konštatovanie nemôžeme vysloviť pre všetky sekcie. Z analýzy IOZ vyplýva, že dosiahnutá priemerná mesačná mzda v roku 2013 v sekciách civilného letectva, cestnej infraštruktúry, dopravných podnikov a stavebníctva dosiahla vyššiu hodnotu v porovnaní s priemernou mesačnou mzdou dosiahnutou v hospodárstve SR. Pod jej úrovňou sú sekcie textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu a stredného odborného školstva. Preto je nutné tejto otázke naďalej venovať pozornosť a využívať všetky relevantné informácie pri vyjednávaní so sociálnymi partnermi.

PRÁVNA POMOC

Súčasťou Programu IOZ na roky 2014 – 2018 je aj oblasť pracovnoprávna a BOZP, ktoré tvoria neodmysliteľnú súčasť našej činnosti. IOZ poskytuje všetkým členom IOZ a ZO právnu pomoc v súlade s Poriadkom poskytovania právnej pomoci IOZ, ktorého návrh znenia je predložený na dnešné rokovanie.

Poskytovanie právnej pomoci v uplynulom období bolo realizované na základe telefonických alebo písomných požiadaviek ZO IOZ alebo jednotlivých členov IOZ v oblastiach pracovného práva (v tejto oblasti najmä otázky týkajúce sa zmeny a skončenia pracovného pomeru, otázky pracovného času, odstupného a odchodného, dovolenky atď.), nemocenského poistenia, sociálneho poistenia, náhrad škôd, ktoré vznikli počas pracovného pomeru, ochrany práv zamestnancov, mnohé metodické a poradenské činnosti.

Tak ako sme konštatovali v minulom období, aj teraz v mnohých prípadoch IOZ svojim členom poskytuje právnu pomoc nad rámec nášho „Poriadku...“. Napríklad v rodinnom a občianskom práve, kde ide najmä o poradenstvo súvisiace s rozvodmi manželov, starostlivosťou o maloleté dieťa, vysporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov atď., ale aj v oblasti trestného práva, kde sa naši členovia stretávajú s rôznymi formami podvodov, násilnosťami, krádežami, zastrášaním, vyhrážaním atď.

Preto návrh nového poriadku poskytovania právnej pomoci a návrh hlavných úloh zväzu na roky 2014 – 2015 reagujú na tieto požiadavky a upravujú túto formu pomoci členom, a to podľa možnosti z úrovne IOZ rozširovať poskytovanie odbornej metodické a poradenskej činnosti členom odborového zväzu nad rámec Poriadku poskytovania právnej pomoci IOZ aj na oblasti práva úzko súvisiace s ich pracovným a osobným životom, napr. oblasť rodinných, majetkovo-právnych vzťahov, poisťovníctva, atď..

BOZP

Predsedníctvo odborového zväzu na svojom 1. zasadaní dňa 29.1.2014 prerokovalo Správu o činnosti odborej kontroly nad stavom bez-

pečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorá hodnotí činnosť ZIBP za rok 2013. Pri výkone svojej činnosti vychádzala z požiadaviek IOZ a zo záverov a úloh, ktoré boli prijaté na základe výsledkov zistených pri kontrolnej činnosti za predchádzajúce obdobie.

Svoju pozornosť sústredila najmä na preventívne pôsobenie pri vytváraní bezpečných pracovných podmienok, zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov priamo na pracoviskách, odstraňovanie pretrvávajúcich nedostatkov, pripomienkovanie a tvorbu predpisov v oblasti BOZP, poradenstvo a vzdelávanie členov ZO v oblasti BOZP, upevňovanie pozície odborov v obhajobe oprávnených požiadaviek zástupcov zamestnancov pre oblasť BOZP.

Za hodnotené obdobie boli vykonané previerky celkom u 28 zamestnávateľov, v rámci ktorých boli zistené nedostatky, napr. pri vyšetrení a registrácii pracovnej úrazovosti, pri pridelovaní a používaní OOPP, poskytovaní umývacích, čistiacich a hygienických prostriedkov, poskytovaní nahradzujúcich alebo ochranných nápojov, nedostatky zistené v zdravotnej spôsobilosti, zdravotníckej a hygienickej starostlivosti, nedostatky pri poskytovaní prvej pomoci, prípadne nedostatky pri vykonávaní zdravotného dohľadu, nedostatky zistené pri organizovaní a realizácii rekondičných pobytov pre zamestnancov. Žiaľ najviac nedostatkov opätovne bolo zistených pri ustanovení a činnosti zástupcov zamestnancov a komisie BOZP. Tu vystáva úloha pre nás odborárov: v rámci svojich právomocí požadovať od zamestnávateľov dôslednejšie plnenie tejto povinnosti.

V nadväznosti na zistené skutočnosti ZIBP predsedníctvo odborového zväzu schválilo plán previerok (celkom 30) a priority pre zväz a základné organizácie pre rok 2014 s dôrazom na ďalšie skvalitňovanie práce ZIBP a zabezpečenie úloh prijatých II. zjazdom IOZ a VII. zjazdom KOZ SR, kontrolu dodržiavania prijatých záväzkov v KZVS a PKZ v oblasti BOZP. Na základe najčastejšie zistených skutočností v predchádzajúcom roku je žiaduce zamerať pozornosť na mikroklimatické podmienky na pracoviskách, na hodnotenie fyzickej a psychickej

záťaž zamestnancov, na nedostatky zdravotného a technického charakteru, zvlášť na kontrolu vypracovania a dodržiavania bezpečných pracovných a technologických postupov. V prípadoch opakovaného porušenia pravidiel bezpečnej práce vyplývajúcich z ustanovení Zákonníka práce a zákona o BOZP, využiť ustanovenie § 239 písm. e) Zákonníka práce.

Aktívnu spoluprácu so zamestnávateľmi zvýšiť dôraz na rešpektovanie platných právnych noriem BOZP a v neposlednom rade dôsledne využiť potenciál ZIBP s cieľom posilnenia vplyvu odborov, nie ako sankčného orgánu, ale ako aktívneho účastníka na ovplyvňovaní procesov bezpečnosti práce na všetkých úrovniach.

Aj v tomto roku odborový zväz organizuje za podpory našich sociálnych partnerov tradičnú a na Slovensku ojedinelú súťaž žiakov stredných odborných škôl z predpisov BOZP, ktorej 40. ročník sa bude konať 6.-7. mája. Ako ocenenie našej práce a potvrdenie významu súťaže pri výchove mladej generácie vnímame skutočnosť, že nad týmto podujatím prevzal záštitu minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Dušan Čaplovič.

VNÚTROZVÄZOVÁ OBLASŤ

Významnú časť programu OZ tvoria otázky vnútro – zväzovej činnosti a v rámci nej práca s členskou základňou, ktorá je aj jedna z najťažších. Preto je úlohou zväzu a základných organizácií pravidelne informovať svojich členov a verejnosť o postojoch, stanoviskách a zámeroch IOZ a vytvoriť flexibilný systém propagácie činnosti odborového zväzu a ZO. K tomu bude využívaný zväzový časopis SPEKTRUM, ktorý po schválení v predsedníctve od tohto roku bude vychádzať ako občasník v elektronickej podobe a je naďalej zverejňovaný na webe IOZ. E-správy IOZ, ktoré sa stali rýchlym informačným kanálom budeme zasielať nielen funkcionárom IOZ a základných organizácií, ale postupne čo najväčšiemu počtu členov.

Neodmysliteľnou súčasťou našej činnosti v tejto oblasti je práca s mladými odborármi, mladými ľuďmi a vytváranie podmienok pre ich

činnosť. Jedným z takýchto krokov je nový návrh štatútu rady mladých v intenciiach ich požiadaviek a to, že rada bude otvoreným poradným orgánom zväzu, do ktorého sa môžu zapojiť naši mladí odborári podľa svojho záujmu. Predsedníctvo schválilo organizovanie 3. ročníka stretnutia mladých odborárov v tomto roku za účasti mladých z našich partnerských odborových zväzov z ČR.

Regionálne orgány sú základným článkom našej činnosti. Výbory regionálnych rád po zjazde zasadali v apríli po prvý krát. Počas celého volebného obdobia budú riadiť činnosť odborov v regiónoch.

Aby boli členovia všetkých orgánov zväzu a základných organizácií pripravení na svoju prácu predsedníctvo schválilo ako prvú fázu systému ich vzdelávania po II. zjazde vzdelávanie, ktoré sa uskutoční v máji t.r. Pozvánky ZO už boli odoslané. Následne sa ešte v tomto roku uskutoční vzdelávanie hospodárov a revízorov.

Novo navrhované podmienky odvetvovej štruktúry zväzu vytvárajú predpoklad na jej efektívne dobudovanie. Jej cieľom je schopnosť sekcií zabezpečovať účinnejšiu pomoc odborovým organizáciám na odvetvovej a profesijnej úrovni.

V súvislosti so skvalitnením našej práce, s riešením obsahových tém a problémov, ktoré sa týkajú všetkých členov, predsedníctvo zväzu odporúča Snemu schváliť od nasledujúceho rokovania tematické oblasti, a to aj na úrovni regionálnych rád. V rokoch 2014 – 2015: realizácia sociálneho partnerstva v pôsobnosti IOZ (sociálny dialóg, kolektívne vyjednávanie na úrovni IOZ a ZO IOZ) a ciele a úlohy pre budúce obdobie; zamestnanosť v pôsobnosti IOZ s dôrazom na rizikové kategórie (mladí, absolventi škôl, osoby staršie ako 50 rokov veku, s nižšou vzdelanosťou kvalifikáciou); BOZP – postavenie, právomoci a úlohy odborov.

Odborový zväz aj v predchádzajúcom období, okrem úloh smerom k svojim základným organizáciám a členom, plnil úlohy aj navonok, k sociálnym partnerom, k partnerským odborovým centrálam, ktorých je členom, najmä EFBWW a IndustriaAll a odborovým zväzom v ČR – OS DOSIA, OS TOK a OS STAVBA ČR.

V rámci legislatívnej činnosti sa náš odborový zväz aktívne podieľa najmä na rezortnom a medzirezortnom pripomienkovaní legislatívnych návrhov právnych predpisov, hlavne partnerských ministerstiev – MPSVR a MDVRR SR.

Prednesená správa dopĺňa a rozširuje písomnú správu o činnosti odborového zväzu a predsedníctva, doplnila informácie o najaktuálnejšie skutočnosti a aktivity za uplynulé krátke obdobie realizované odborovým zväzom na ktorých sa podieľal od II. zjazdu. Toto oprávňuje vysloviť konštatovanie, že Integrovaný odborový zväz je i naďalej rovnocenným sociálnym partnerom, na ktorý je možné sa spoľahnúť, že je aktívnym partnerom pre riešenie vzniknutých problémov v našich odvetviach, ale aj vo vnútri odborov, v KOZ SR, čo potvrdilo aj rokovanie nášho II. zjazdu.

Na záver predsedníčka IOZ Marta Brodzianska poďakovala za prácu v uplynulom období všetkým funkcionárom, zamestnancom i členom, ktorí sa podieľali na činnosti odborového zväzu pri zabezpečovaní programových cieľov a všetkých konkrétnych zväzových úloh.

-red.

HLAVNÉ ÚLOHY IOZ NA ROKY 2014 – 2015

VYPLÝVAJÚCE Z PROGRAMU IOZ NA ROKY 2014 – 2018

Základné ciele činnosti a programové ciele Integrovaného odborového zväzu (ďalej len „IOZ“) vychádzajú zo Stanov IOZ, a to je presadzovanie, obhajoba a upevňovanie sociálnych istôt, zamestnanosti, primeraných pracovných podmienok a spravodlivé odmeňovanie za vykonanú prácu svojich členov.

IOZ v záujme splnenia svojich cieľov a cieľov KOZ SR, ktorej je členom bude sa v spolupráci s ostatnými členskými odborovými zväzmi podieľať na realizácii jej programových téz.

Program IOZ na roky 2014 – 2018 schválený II. zjazdom IOZ je rozpracovaný do programových téz a je v súlade s poslaním odborov a cieľmi IOZ:

- I. Zamestnanosť, dôstojná práca
- II. Sociálny dialóg, kolektívne vyjednanie
- III. Pracovnoprávne vzťahy, BOZP
- IV. Sociálna ochrana, kvalita života
- V. Vnútro odborová činnosť, vzájomná komunikácia
- VI. Medzinárodná spolupráca a solidarita

V súlade so schváleným Programom IOZ na roky 2014 – 2018 a z neho vyplývajúcich cieľov IOZ pre roky 2014 – 2015 svoje úsilie sústreďujú na realizáciu hlavných úloh:

I. Zamestnanosť, dôstojná práca

Jednou zo základných úloh štátu je vytvárať predpoklady na rast zamestnanosti rozvinutím efektívnych nástrojov podpory vytvárania nových pracovných miest, korešpondujúcich so stratégiou zamestnanosti Európskej únie v podmienkach SR. Potrebné je presadiť pravidelný rast minimálnej mzdy zákonnou formou, s cieľom pomalého približovania sa k priemeru minimálnej mzdy v porovnateľných krajinách EÚ.

V období, keď sa vytráca priama väzba medzi ekonomickým rastom, rastom zamestnanosti a príjmom zamestnanca, je podpora rastu zamestnanosti, založená na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile len jedným z nevyhnutých predpokladov rozvoja. Prípadnú stratu zamestnania musí sprevádzať adekvátne poistenie v nezamestnanosti, ktoré nastavenými parametrami pôsobí nielen ako ekonomický stabilizátor, ale predovšetkým ako reálny nástroj sociálnej politiky.

Realizáciu sociálne spravodlivých parametrov poistenia v nezamestnanosti v legislatíve presadzovať v prospech zamestnancov, ktorí preukázateľne platili dane a poistné. Je nutné vytvárať také legislatívne podmienky, ktoré zabezpečia zvýšenie vymožitelnosti práva, vrátane vzniku pracovných súdov (pracovno – právnych senátov).

Hlavné úlohy:

1. Plnohodnotný pracovný pomer a primeraná flexibilita práce sú hlavné ciele v oblasti zamestnanosti. V spolupráci so zamestnávateľskými subjektmi podieľať sa na ochrane vytvorených pracovných miest, hľadať možnosti v čo najväčšej miere zamedzenia ich rušeniu a presadzovať tvorbu nových pracovných miest.
2. Zachovanie a zlepšovanie pracovných a mzdových podmienok zamestnancov nad rámec pracovnoprávných predpisov presadzovať predovšetkým v kolektívnom vyjednaní na odvetvovej a podnikovej úrovni. Navrhovať a presadzovať v kolektívnych zmluvách na odvetvovej a podnikovej úrovni odpovedajúce zvýšenie miezd zamestnancov, ktoré bude zohľadňovať rast životných nákladov a spravodlivý podiel na vytvorenej hodnote u zamestnávateľa pre jeho zamestnancov.
3. Zamestnanosť a kvalitu života zamestnancov v regiónoch a v jednotlivých odvetviach v pôsobnosti odborového zväzu v zvýšenej miere podporovať spoluprácou s orgánmi štátnej správy a samosprávy a zamestnávateľskými subjektmi. Túto úlohu realizovať prostredníctvom orgánov odborového zväzu, regionálnych orgánov odborového zväzu a základných organizácií, zástupcov zamestnancov vo výboroch pre riešenie otázok zamestnanosti pri úradoch práce.

4. V spolupráci s KOZ SR presadzovať legislatívne úpravy, vrátane úprav v oblasti odmeňovania zamestnancov v štátnej službe a zamestnancov vo výkone prác vo verejnom záujme.
5. V spolupráci s KOZ SR presadzovať zachovanie minimálnej mzdy a jej pravidelnú valorizáciu vzhľadom k inflácii v národnom hospodárstve bežného roka s cieľom približovania sa k priemeru minimálnej mzdy v porovnateľných krajinách EÚ.
6. Sledovať vývoj miezd a životných nákladov a presadzovať rast reálnych miezd zamestnancov, resp. členov IOZ, s cieľom udržať a zvyšovať ich životnú úroveň.
7. V spolupráci s KOZ SR podporovať opatrenia, ktoré prispejú k zvýšeniu efektívnosti a transparentnosti daňovo-odvodového systému z pohľadu nastavenia primeranej miery daňového a odvodového zaťaženia zamestnanca.
8. V rámci tripartitných a bipartitných rokovaní podporovať zosúladienie obsahu vzdelávania mladej generácie s požiadavkami trhu práce, vrátane duálneho vzdelávania.

II. Sociálny dialóg a kolektívne vyjednanie

Sociálny dialóg a kolektívne vyjednanie sú kolektívnym záväzkom, ktorý je základom sociálneho konsenzu, založeného na princípe sociálnej solidarity a sociálneho zmiernosti medzi zamestnancami a zamestnávateľmi. Pre odborový zväz je príznačný trend vedenia kolektívneho vyjednaní na podnikovej úrovni a vyjednaní kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa. Trendom musí byť extenzia záväznosti kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa vo všetkých odvetviach IOZ.

IOZ v rámci sociálneho partnerstva musí podniknúť účinné kroky na udržanie rovnováhy medzi ekonomickým rastom, rastom ziskov, ich preozdeľovaním a sociálnou súdržnosťou.

Orientovať sociálny dialóg a usmerňovať sociálnych partnerov tak, aby vyprodukované disponibilné zdroje slúžili na rozvoj ľudského potenciálu a zvýšenia kvality života tých, ktorí ich vyprodukovali (zamestnancov a zamestnávateľov).

Hlavné úlohy:

1. V činnosti orgánov IOZ a jeho organizačných jednotiek posilňovať význam sociálneho dialógu a využívať ho ako rozhodujúci nástroj pre presadzovanie záujmov a uplatňovanie oprávnených nárokov zamestnancov a členov odborového zväzu na tripartitnej a bipartitnej úrovni a kolektívneho vyjednaní nad rámec všeobecne záväzných právnych predpisov.
2. Na úrovni základných organizácií kolektívne vyjednanie z úrovne IOZ usmerňovať a spoluvytvárať podmienky základným organizáciám k uzatvoreniu podnikových kolektívnych zmlúv, resp. dodatkov k platným podnikovým KZ, s cieľom uzatvorenia podnikových KZ vo všetkých zamestnávateľských subjektoch, t.j. v záujme zvyšovania miery pokrytia zamestnancov kolektívnou zmluvou v zamestnávateľských subjektoch, kde pôsobí ZO IOZ.
3. Z úrovne IOZ poskytovať ZO odbornú, metodickú a právnu pomoc pri kolektívnom vyjednaní so zamestnávateľmi, vrátane priamej účasti zástupcov odborového zväzu na tomto procese.
4. Uzatvoriť KZVS, resp. ich dodatky s cieľom nepretržitej ich platnosti a účinnosti vo všetkých odvetviach, kde má IOZ sociálneho partnera. V odvetviach, kde IOZ nemá sociálneho partnera, vyvíjať úsilie smerom k zamestnávateľom o jeho založenie, s dôrazom na zamestnávateľov v pôsobnosti Sekcie textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu.
5. Rozširovať platnosť kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa uzatvorených na úrovni IOZ na zamestnávateľov v príslušnom odvetví.
6. Členstvo IOZ v Priemyselnej bipartite v zvýšenej miere v spolupráci s partnerským ZSPS využívať najmä za účelom prerokovania základných otázok vzťahov sociálnych partnerov v odvetvi stavebníctva v záujme posilnenia sociálneho dialógu na podnikovej, odvetvovej a národnej úrovni, pre hľadanie spoločných stanovísk k otázkam

zamestnanosti, vývoju ekonomiky a diani v spoločnosti a predkladať návrhy na riešenie spoločných problémov.

III. Pracovnoprávne vzťahy, BOZP

Základom vzťahu zamestnancov a zamestnávateľov sú individuálne a kolektívne pracovnoprávne vzťahy. Práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov musia byť v súlade s právnymi predpismi, nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého účastníka. Za základný kódex pracovného práva IOZ považuje Zákonník práce, ako prioritný nástroj ochrany zamestnancov, postavenia a právomoci odborov, ako ich zástupcov.

Jednou z hlavných charakteristík súčasnej globalizácie kapitálu a trhu je aj proces koncentrácie podnikateľských subjektov, pôsobenie nadnárodných spoločností a presun výrobných infraštruktúr. Toto si vyžaduje takú pracovnoprávnú legislatívu, ktorá bude plne rešpektovať európske štandardy pracovného práva a zaručovať zamestnancom rovnoprávne postavenie a zároveň jej plnenie. Podieľať sa na ochrane jestvujúcich pracovných miest a ako hlavnú metódu rastu zamestnanosti presadzovať tvorbu nových pracovných miest, s tlakom na prijímanie legislatívnych nástrojov.

Na ochranu individuálnych a kolektívnych pracovnoprávných vzťahov zamestnancov, členov IOZ uplatňovať Poriadok poskytovania právnej pomoci IOZ.

Vo všetkých štruktúrach odborového zväzu dôsledne využívať právo odborov na obhajobu základných záujmov a práv zamestnancov v oblasti bezpečnosti a ochrane pri práci, na ochranu života a zdravia. Vyžadovať od zamestnávateľských subjektov dodržiavanie predpisov v oblasti BOZP a súvisiacich predpisov a za tým účelom využívať právo pravidelnej odborej kontroly nad stavom BOZP prostredníctvom zväzovej inšpekcie BOZP a základných organizácií IOZ. Z úrovne IOZ poskytovať metodickú a poradenskú činnosť členom základných organizácií IOZ, členom výborov základných organizácií IOZ a zástupcom zamestnancom pre BOZP.

Hlavné úlohy:

1. Posilňovať angažovanosť Konfederácie v oblasti eliminácie neplnohodnotných foriem práce (agentúrni zamestnanci, zamestnanci na dohodu...) a priebežne prijímať opatrenia proti prípadnému zneužívaniu konta pracovného času (otázka reťazenia...).
2. V spolupráci s KOZ SR vystupovať proti legislatívnym zmenám, ktoré by priamo alebo sprostredkované spôsobili zhoršenie sociálneho postavenia zamestnancov.
3. Využívať legislatívne právo odborov v oblasti BOZP, vyžadovať od zamestnávateľských subjektov dodržiavanie predpisov v tejto oblasti, vytváranie bezpečných pracovných podmienok a dodržiavanie plnenia dohodnutých podmienok podnikových kolektívnych zmlúv. Za tým účelom pravidelne vykonávať odborovú kontrolu nad stavom BOZP prostredníctvom zväzovej inšpekcie IOZ a základných organizácií IOZ.
4. Z úrovne IOZ poskytovať odbornú metodickú a poradenskú činnosť orgánom základných organizácií IOZ a členom odborového zväzu, zástupcom zamestnancov pre BOZP menovaných na návrh odborej organizácie prostredníctvom zväzového časopisu SPEKTRUM, web stránky IOZ, e-správ IOZ, písomných stanovísk, vydávaných metodických materiálov s dôrazom na oblasť pracovného práva, sociálneho zabezpečenia, kolektívneho vyjednávania, daňového a odvodového systému.
5. Podľa možností z úrovne IOZ rozširovať poskytovanie odborej metodické a poradenskej činnosti členom odborového zväzu nad rámec Poriadku poskytovania právnej pomoci IOZ aj na oblasti práva úzko súvisiace s ich pracovným a osobným životom (napr. oblasť rodinných, majetkovo-právnych vzťahov, poisťovníctva atď.).
6. Venovať pozornosť vyšetrovaniu podnetov, sťažností, nahlásených pracovných úrazov či chorôb z povolania a dohliadať na odškodnenie týchto závažných udalostí v súčinnosti so základnými organizáciami.
7. Pravidelne informovať základné organizácie IOZ o nových právnych predpisoch, resp. zmenách platných právnych predpisov v oblasti pracovnoprávných vzťahov, BOZP, postavenia a právomoci odborov, rezortných ... atď.

8. Zasadzovať sa za to, aby zamestnávatelia zlepšovali podmienky na regeneráciu pracovnej sily z ich nákladov.
9. Zákonník práce považujeme za základný kódex pracovného práva, ktorý má byť základným nástrojom pracovnej a sociálnej ochrany zamestnancov a postavenia odborov ako ich zástupcov. Vyžadovať vytváranie rovnakých základných podmienok v pracovnoprávných vzťahoch vo všetkých zamestnávateľských subjektoch.
10. V súlade so Stanovami IOZ naďalej zabezpečovať členom a funkcionárom IOZ ochranu v pracovnoprávných vzťahoch a poskytovať im právne poradenstvo a pomoc, vrátane ich zastupovania pred súdom v zmysle Poriadku poskytovania právnej pomoci IOZ.
11. Usmerňovať a vyžadovať od základných organizácií, aby v ZO IOZ boli v súčinnosti so zamestnávateľom menovaní zástupcovia zamestnancov pre BOZP a napomáhať ich pravidelnej príprave a vzdelávaniu.
12. Aktívne sa podieľať na legislatívnom procese v oblasti pracovnoprávných vzťahov, najmä Zákonníka práce, kolektívneho vyjednávania a všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich postavenie a právomoci zamestnancov.

IV. Sociálna ochrana, kvalita života

Sociálna kvalita života hovorí nielen o prerozdelení príjmov do domácností, ale aj o úrovni sociálnych vzťahov a o stave spoločnosti.

V systémoch sociálneho a zdravotného poistenia presadzovať ich finančnú stabilitu, primeranú úroveň dávok a štandardné odvodové zaťaženie platiteľov poistného. Vhodnú kombináciu obidvoch nástrojov, prednostne financovaných a poskytovaných predovšetkým samosprávami, IOZ považuje za systémový prístup k zvýšeniu dostupnosti a kvality sociálnej ochrany občana. V oblasti dôchodkového zabezpečenia musí byť zásadnou úlohou do budúcnosti legislatívne zakotvenie stabilného, spravodlivého a funkčného systému dôchodkov, s primeranou úrovňou dôchodkových dávok, zavedením minimálneho dôchodku a primeraným odvodovým zaťažením.

Uplatňovať princíp spoločenskej kontroly sociálnych partnerov nad systémami dôchodkového sporenia v II. a III. pilieri. Presadzovať uskutočnenie zmien v konštrukcii dávok z dôchodkového poistenia s cieľom spravodlivejšieho nastavenia miery solidarity, princípu zásluhovosti a zavedenia povinného, resp. doplnkového poistenia sociálnych služieb, ktoré zmierňujú riziká odkázanosti občana na sociálnu sieť štátu po ukončení ekonomicky aktívneho života. Súčasne presadzovať posilnenie postavenia doplnkového dôchodkového sporenia.

Hlavné úlohy:

1. V spolupráci s KOZ SR podieľať na iniciovaní vypracovania sociálnej stratégie Slovenska postavenej na princípoch zvýšenia miery solidarity, sociálnej spravodlivosti a sociálnej rovnosti a zosúladenia s nariadeniami EÚ (Nariadenie č. 883/2004).
2. V spolupráci s KOZ SR podieľať sa na spracovaní analýzy „Odbúranie sociálnych štandardov v slovenskej spoločnosti – chudoba pracujúceho obyvateľstva, zosúladenie pracovného a rodinného života“
3. Presadzovať tvorbu dôchodkového systému na jasne definovaných, vyvážených zásadách solidarity, zásluhovosti, zodpovednosti a spravodlivosti. V spolupráci s KOZ SR presadzovať zakotvenie stabilného a funkčného dôchodkového systému s primeranou úrovňou dôchodkových dávok, zavedením minimálneho dôchodku vyššieho ako je životné minimum, s presným určením podmienok pre vznik nároku na takúto dávku starobného dôchodkového zabezpečenia.
4. V základných organizáciách IOZ, v ktorých je predpoklad pozitívneho prístupu zamestnávateľa k zavedeniu III. piliera dôchodkového sporenia zrealizovať prostredníctvom kolektívneho vyjednávania tento spôsob dôchodkového sporenia.
5. V záujme zvýšenia starostlivosti o vlastných členov v sociálnej oblasti IOZ túto realizovať aj prostredníctvom vlastných sociálno-podporných aktivít a fondov. V zmysle schválených „Zásad uplatňovania 2 % – nej zaplatenej dane“ postupne zabezpečovať ich realizáciu v čo najväčšom počte základných organizácií IOZ.
6. Ako významný nástroj zvyšovania zamestnanosti a kvality života v spolupráci s KOZ SR presadzovať znižovanie daňového a odvodového zaťaženia. V stanoviskách IOZ v spolupráci s KOZ SR presadzovať

dzovať a požadovať, aby navrhované legislatívne zmeny neuprednostňovali určité skupiny poistencov na úkor zamestnancov a zamestnávateľov a aby bola zachovaná finančná stabilita poistných fondov.

7. Zasadzovať sa o to, aby zamestnávatelia zlepšovali podmienky na regeneráciu pracovnej sily z ich nákladov. Sociálny fond (zákon č. 152/1994 Z.z. o sociálnom fonde) naďalej považovať za zdroj financovania sociálnych potrieb zamestnancov zamestnávateľmi.
8. V spolupráci s KOZ SR požadovať a navrhovať zmenu zdaňovania plnení poskytovaných zo sociálneho fondu a to z 19 % na 10 % (Do 31. 12. 2003 bola výhodnejšia 10 % sadzba dane, ktorá bola vyrovnaná a vyššia časť prostriedkov z neho plynúcich bola od dane oslobodená.) a oslobodenie od platenia odvodov poskytovaných plnení (Od 1. januára 2011 sa aj zdaniteľné plnenia poskytované zo sociálneho fondu, započítavajú do vymeriavacieho základu na platenie odvodov – zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov.).

V. Vnútro odborová činnosť, vzájomná komunikácia

Potreba vysvetľovania významu odborov a členstva v odboroch ako najúčinnnejšieho nástroja zamestnancov na obhajobu a presadzovanie svojich záujmov a oprávnených nárokov, ktorý v trhovej ekonomike preferujúcej zmluvnú voľnosť, nadobúda ešte výraznejšiu opodstatnenosť. Preto je nutné venovať neustálu pozornosť uspokojovaniu potrieb súčasných členov, stabilizácii a ďalšiemu rozširovaniu členskej základne získavaním nových členov IOZ, s orientáciou na mladých ľudí, s cieľom pritiahnúť ich k odborárskej práci.

Charakteristickým znakom súčasnosti je proces zmenšovania podnikateľských subjektov, pôsobenie nadnárodných spoločností a presúvanie výroby do ekonomicko – výhodného prostredia. Tento jav má za následok neistotu zamestnancov a istý stupeň bojovlivosti. Zamestnanci nemajú zdravú potrebu domáhať sa svojich práv. Riešením je zo všetkých úrovní podporovať najmä takých funkcionárov, ktorí sa dokážu presadiť a aj za cenu určitých napätí a strát vedú odborársky boj za naplnenie cieľov. Týmto spôsobom účinne zvýšime dôveru odborov a záujem o organizovanosť v odboroch.

Stála diskusia o dosiahnutých úspechoch a pozitívnych skúsenostiach v regióne, či už na úrovni základných organizácií, alebo orgánov IOZ je zdrojom novej energie. Pozitívne informácie podporia akcieschopnosť a angažovanosť odborárov pri presadzovaní záujmov voči sociálnym partnerom.

Hlavné úlohy:

1. Pravidelne informovať svojich členov a verejnosť o postojoch, stanoviskách a zámeroch IOZ, vytvoriť flexibilný systém propagácie činnosti odborového zväzu a ZO. K tomu využívať zväzový elektronický časopis SPEKTRUM, web IOZ, e-správy IOZ a tieto zasielať funkcionárom IOZ a základných organizácií a postupne aj členom odborového zväzu.
2. Orientovať sa na mladých ľudí, s cieľom pritiahnúť ich k odborárskej práci a väčšej angažovanosti v základných organizáciách a zamestnávateľa. Posilniť Radu mladých IOZ a venovať jej plnú podporu pri organizovaní aktivít pre členov IOZ a mladých zamestnancov, budúcich členov.
3. Pokračovať v tradícii organizovania „Stretnutia mladých odborárov IOZ“ za účasti zástupcov mladých odborárov z partnerských zahraničných odborových organizácií, ktoré bude nadväzovať na predchádzajúce a rozširovať získané vedomosti a praktické skúsenosti z predchádzajúcich stretnutí a súčasne prispievať k získaniu nových členov IOZ.
4. Vytvárať podmienky na rast členskej základne a vznik nových odborových organizácií v zamestnávateľských subjektoch.
5. Prostredníctvom regionálnych orgánov bude IOZ vytvárať podmienky pre skvalitnenie komunikácie základných organizácií IOZ cestou zlepšenia vzájomnej informovanosti členov, s cieľom dosiahnuť väčšiu aktivitu a akcieschopnosť odborov, koordinovať spoločný postup a podporu pri riešení ich záujmov a oprávnených nárokov.
6. V spolupráci s funkcionármi základných organizácií zvýšiť účasť zástupcov IOZ na rokovaní výborov základných organizácií, člen-

ských schôdzí, resp. konferencií a aj tým prispieť k zlepšeniu informovanosti členov, dosiahnutia väčšej aktivity a následne aj zvýšenia členov.

7. Vytvárať podmienky na dobudovanie efektívnej odvetvovej štruktúry odborového zväzu, ktorá bude schopná zabezpečovať účinnejšiu pomoc odborovým organizáciám na odvetvovej a profesijnej úrovni v súlade so Štatútom odvetvových sekcií IOZ po II. zjazde IOZ.
8. Rokovania Snemu IOZ a regionálnych rád IOZ využiť k riešeniu obsahových tém dotýkajúcich sa všetkých členov odborového zväzu:
  - r. 2014 – Realizácia sociálneho partnerstva v pôsobnosti IOZ (sociálny dialóg, kolektívne vyjednávanie na úrovni IOZ a ZO IOZ) a ciele a úlohy pre budúce obdobie,
  - r. 2015 – Zamestnanosť v pôsobnosti IOZ s dôrazom na rizikové kategórie (mladí, absolventi škôl, osoby staršie ako 50 rokov veku, s nižšou vzdelanostnou kvalifikáciou),
  - BOZP – postavenie, právomoci a úlohy odborov.
9. Realizovať prípravu odborových funkcionárov na všetkých stupňoch odborového zväzu s prihliadnutím na špecifické potreby ich funkcií, osobitne v sociálnom dialógu.

VI. Medzinárodná spolupráca a solidarita

Členstvo Slovenska v Európskej únii považovať a využívať ako prostriedok zabezpečenia hospodárskeho a spoločenského rozvoja, zlepšovania životných a pracovných podmienok a posilnenia postavenia odborov. Využívať členstvo KOZ SR v Európskej odborovej konfederácii na sociálne únosné prekonávanie dôsledkov hospodárskej krízy a posilnenie odborovej solidarity na európskej úrovni.

Posilňovať a rozvíjať spoluprácu s partnerskými odborovými zväzmi v zahraničí najmä organizovaním pracovných stretnutí rôznych foriem s predstaviteľmi odborových centrál a ich základných organizácií, výmenou skúseností. Vytvárať podmienky pre členstvo IOZ v nadnárodných odborových centráloch, s cieľom vyrovnávať pracovné a mzdové podmienky.

Zúčastňovať sa na medzinárodných podujatiach zameraných na podporu, pomoc a solidaritu členom pri presadzovaní odborárskych požiadaviek a proti nedemokratickému konaniu štátnych orgánov v zahraničí.

Hlavné úlohy:

1. V rámci európskych štruktúr, ktorých IOZ je členom, spoločne koordinovať postupy k prekonaniu dopadov hospodárskej krízy na členov odborov a zamestnancov v pôsobnosti IOZ. IOZ sa bude aktívne podieľať na činnosti európskych odborových federácií, ktorých je členom (EFBWW a IndustriAll Europe) a bude sa aktívne zúčastňovať zasadnutí orgánov týchto európskych federácií (napr. zasadnutie východného regiónu IndustriAll).
2. Z úrovne IOZ sa aktívne podieľať na cezhraničnom partnerstve EURES-T Beskydy, v rámci ktorého spolupracujú tri krajiny: Slovenská republika, Česká republika a Poľsko. V rámci tejto činnosti vo väčšej miere využiť jeho prioritné ciele – zlepšenie trhu práce v prihraničnom regióne, vytvorenie siete služieb pre záujemcov o prácu, poskytovanie informácií z oblasti podnikania v partnerskej krajine, pomoc zamestnávateľom, ktorí majú záujem o nábor zamestnancov z opačnej strany hranice v prospech členov a zamestnancov v pôsobnosti IOZ. (Partnerstvo EURES-T Beskydy bolo schválené Európskou komisiou 1. apríla 2008).
3. Z úrovne IOZ pokračovať v spolupráci s partnerskými odborovými zväzmi v Českej republike: OS STAVBA ČR, OS DOSIA a OS TOK ČR, s ktorými má IOZ uzatvorené platné dohody o spolupráci.
4. Pokračovať v spolupráci s partnerskými odborovými zväzmi tzv. „V4“ (zahraničné partnerské odborové zväzy v oblasti stavebníctva) a na základe požiadania nemeckých a rakúskych stavbárskych odborových zväzov pôvodnú „V4“ rozšíriť na „V7“ – Slovensko, Česká republika, Poľsko, Maďarsko, Nemecko, Rakúsko a Švajčiarsko.
5. Z úrovne IOZ zabezpečovať solidárnu účasť zástupcov IOZ na európskych odborárskych manifestáciách, demonštráciách, zhromaždeniach organizovaných najmä Európskou odborovou konfederáciou (EOK), prípadne centrálnymi európskych federácií, v ktorých IOZ je členom.

VZDELÁVANIA ČLENOV ORGÁNOV IOZ A ZO IOZ PO II. ZJAZDE IOZ

V súlade s prijatým Programom IOZ na roky 2014-2018 a potrebami členov orgánov IOZ a základných organizácií IOZ pokračuje odborový zväz vo svojich vzdelávacích aktivitách aj v II. volebnom období.

Dostatočná kvalita je jedným z východísk pre plnenie úloh stanovených II. zjazdom. Znamená to predovšetkým napomôcť odstrániť tú skutočnosť, aby nedochádzalo k nedostatočnej spolupráci sociálnych partnerov nielen z pohľadu kolektívneho vyjednávania, ale aj bežnej komunikácie. Z uvedeného dôvodu bolo cieľom IOZ v I. volebnom období a je aj v rámci II. volebného obdobia preškoliť čo najviac členov orgánov IOZ a základných organizácií IOZ.

IOZ v rokoch 2014-2018 bude pokračovať v systematickom vzdelávaní funkcionárov a členov orgánov odborového zväzu a základných organizácií.

Realizovať ho bude v dvoch stupňoch (IOZ k tomu prijme samostatný dokument) a to :

- I. stupeň vzdelávania bude realizovaný v regiónoch – základné a odborné kurzy a aktualizácie semináre.
- II. stupeň vzdelávania bude realizovaný na úrovni celoslovenskej, t.j. celozväzovej – pokračovanie vzdelávania (nadstavbový systém vzdelávania), rozšírenie základných poznatkov a zručností získaných v základných kurzoch s cieľom získania vyššej úrovne poznania, vedomostí a zručností, s dôrazom na cieľové skupiny predsedov základných organizácií, kolektívnych vyjednávačov, hospodárov a revízorov ZO, mladých odborárov IOZ atď.

Integrovaný odborový zväz v súlade s plánom aktivít IOZ na rok 2014, potrebami a požiadavkami základných organizácií IOZ po II. zjazde IOZ zabezpečí :

I. Vzdelávanie členov orgánov IOZ a ZO IOZ

II. Školenie hospodárov (ov) a členov revíznych komisií ZO IOZ

Organizátor: Úrad Integrovaného odborového zväzu a regionálne pracoviská IOZ

I. Vzdelávanie členov orgánov IOZ a ZO IOZ

Zameranie školenia:

- ✓ Význam a úloha základných zväzových dokumentov pre činnosť IOZ po II. zjazde IOZ
- ✓ Zákonník práce
- ✓ Postavenie, právomoci a činnosť odborov
- ✓ Kolektívne vyjednávanie a sociálny dialóg a ich význam pre pôsobenie odborových organizácií
- ✓ Sociálny fond a podiel odborovej organizácie na jeho tvorbe a použití
- ✓ Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
- ✓ Dôchodkové systémy v Slovenskej republike

Miesto konania : Rekreačné zariadenie OZ PŠ a V Kežmarské Žľaby

Termín:

- 12. – 13. máj 2014 – Región Stred
- 20. – 21. máj 2014 – Región Východ
- 21. – 22. máj 2014 – Región Západ

Účasť: člen orgánov IOZ z príslušnej ZO IOZ a predsedovia ZO IOZ

I. Školenie hospodárov(ov) a členov revíznej komisie ZO IOZ

Zameranie školenia:

- ✓ Základné dokumenty súvisiace s hospodárením a revíznou činnosťou na úrovni OZ a ZO
- ✓ Revízna činnosť na zväzovej úrovni a na úrovni ZO (základné zásady)
- ✓ Hospodárenie a účtovníctvo v ZO IOZ
- ✓ Sociálny fond a podiel odborovej organizácie na jeho tvorbe a použití
- ✓ Zásady použitia podielu 2 % zaplatenej dane zamestnanca
- ✓ Hospodárenie a účtovníctvo v ZO IOZ

Termín: II. polrok 2014 po regiónoch

Účasť: – z každej ZO IOZ dvaja členovia

Rozsah školenia: – cca 4-5 hod.

Vyhodnotenie vzdelávania členov orgánov IOZ a ZO IOZ

Program májového vzdelávania bol rozvrhnutý do štyroch tém a to:

- Význam a úloha základných dokumentov pre činnosť IOZ a ZO IOZ po II. zjazde IOZ

- Kolektívne vyjednávanie a sociálny dialóg

- Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

- Dôchodkové systémy v SR

Úvod programu vzdelávania patrilo príhovoru predsedníčky IOZ Marty Brodzianskej, ktorá informovala o základných dokumentoch IOZ po II. zjazde, zdôraznila ich význam a úlohu pre celkovú činnosť odborového zväzu.

Cieľom vzdelávania v odborných témach zameraných na kolektívne vyjednávanie a sociálny dialóg, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

a dôchodkový systém v SR bolo vysvetliť zásadné ustanovenia právnych noriem platných pre jednotlivé oblasti a upozorniť na ich zmeny, ktoré boli schválené, resp. ktorými boli novelizované zákony týkajúce sa kolektívneho vyjednávania a BOZP tak, aby pri rokovaní so svojimi zamestnávateľmi vedeli adekvátne reagovať na danú problematiku, resp. riešiť problémy v danej oblasti.

Po každej odprednášanej téme na podnetné diskusné príspevky odpovedali prednášajúci resp. účastníci reagovali a vymenili si skúsenosti z praxe.

Podľa vyjadrenia účastníkov vzdelávanie splnilo svoj účel. Odchádzali s informáciami a materiálmi, ktoré využijú vo svojej činnosti.

Gabriela Pobjecká

40. ROČNÍK SÚŤAŽE ŽIAKOV STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKÔL Z PREDPISOV BOZP

V dňoch 6. a 7. mája 2014 sa v priestoroch hotela Sorea Titris Tatranská Lomnica uskutočnilo tradičné súťažné podujatie – 40. ročník celoštátnej súťaže žiakov stredných odborných škôl z vedomostí o predpisoch bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorého organizátorom bol Integrovaný odborový zväz. Tento jubilejný ročník bol výnimočný aj tým, že sa konal pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Dušana Čaploviča.

Účasť na súťaži okrem súťažiacich prijali vzácni hostia a to, okrem ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Dušana Čaploviča, za KOZ SR viceprezident Slavomír Manga, primátor mesta Vysoké Tatry Ján Mokoš a vedúci odboru školstva Prešovského samosprávneho kraja Karol Lacko.

Tohtoročná súťaž sa konala aj vďaka spoločnostiam – sociálnym partnerom a spolupracujúcim s IOZ, ktoré ju sponzorsky podporili a ich zástupcovia sa súťaže aj zúčastnili.

Za Zväz stavebných podnikateľov Slovenska prijal pozvanie prezident Zsolt Lukáč, ktorý po prvýkrát odovzdal najlepšej stavebnej škole ročníkový a putovný pohár prezidenta ZSPS, ako aj hodnotné vecné ceny – stala sa ňou Stredná odborná škola technická Prešov. Sme radi, že táto novinka sa stane tradíciou aj do budúcich ročníkov súťaže.

Pozvanie na súťaž ďalej prijala manažérka úseku trhu práce a ľudských zdrojov Lucia Dítětová za sponzorskú spoločnosť TREXIMA Bratislava, manažérka externých sietí Jana Blaščáková za spol. ČSOB, za Inštitút bezpečnosti práce Milan Fančovič riaditeľ spoločnosti a Gabriela Fančovičová a riaditeľ hotela Sorea Titris Peter Toporcer za spol. SOREA, hotelová spoločnosť, ktorý bol aj hosťiteľom účastníkov súťaže. Mnohí z nich sa prihovorili k účastníkom akcie, ale hlavne k súťažiacim, zdôraznili dôležitosť oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zaželeli im veľa šťastia pri odpovediach.

Tohtoročnej súťaže sa žiaľ pre pracovné povinnosti nemohli zúčastniť zástupcovia sponzorských spoločností ZIPP BRATISLAVA, Holcim (Slovensko) a. s. a EUROVIA – CESTY, a. s. Títo však hladký a úspešný priebeh súťaže zaželeli písomne.

Po príhovoroch hostí celoslovenské kolo súťaže žiakov stredných odborných škôl z predpisov BOZP – 40. ročník otvorila predsedníčka Integrovaného odborového zväzu Marta Brodzianska.

Aktérmi tohtoročnej súťaže bolo 39 žiakov – trojčlenných súťažných tímov chlapcov a dievčat z 13 stredných odborných škôl, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach vo svojich školách na školských kolách tejto súťaže.

So svojimi pedagógmi prišli do Tatier súťažiť žiaci zo Strednej odbornej školy lesníckej Tvrdošín, Strednej odbornej školy obchodu a služieb Trnava, Strednej odbornej školy stavebnej Emila Belluša Trenčín, Strednej odbornej školy Prievidza, Strednej odbornej školy Nitra, Strednej odbornej školy technickej Prešov, Strednej odbornej školy Ostrovskeho Košice, Spojenej školy – Strednej odbornej školy automobilovej Banská Bystrica, Strednej odbornej školy automobilovej Košice, Strednej odbornej školy dopravnej Prešov, Spojenej školy

Kremnička Banská Bystrica, Dopravnej akadémie Žilina a Strednej odbornej školy stavebnej Žilina.

Žiaci súťažili každý sám za seba, bola to súťaž jednotlivcov.

Súťaž prebiehala v zmysle Propozícií k organizovaniu súťaže v dvoch okruhoch:

A. Všeobecné predpisy na zaistenie BOZP

(obsahovali 50 otázok – vybrané okruhy zo zákona o BOZP, Zákonníka práce, Zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a z oblasti pracovného prostredia)

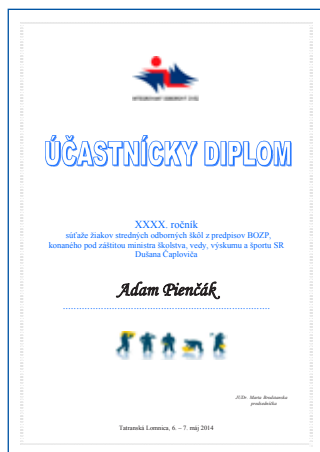
B. Testová časť z praktických simulovaných situácií

(žiakom bolo premietnutých 10 krátkych videofilmov s postavičkou NAPO a v časovom limite 3 minút na každý film mali stručne napísať, aké porušenia bezpečnej práce vo filme videli. Porota každú správnu odpoveď ohodnotila 1 bodom.)

Porota bola aj v tomto roku zložená z odborníkov v tejto oblasti. Predsedom poroty bol tak ako aj po minulé roky nestor súťaže **Ján Rapan**, členmi poroty boli **Karol Hatiar** z STU Bratislava, **Daniel Hrabko** z Prešovského Inšpektorátu práce a **Pavol Konýček**, predseda komisie BOZP pri Integrovanom odborovom zväze.

Víťazi – jednotlivci, umiestnení na prvých troch miestach si odniesli hodnotné vecné ceny od všetkých sponzorov súťaže.

V súťaži škôl získala víťazná škola Putovný pohár Integrovaného odborového zväzu, Pohár ročníka súťaže a diplom vikendový pobyt. Spoločnosť Sorea, hotelová spoločnosť venovala všetkým trom súťažiacim ako aj ich pedagógovi vikendový pobyt v zariadení podľa vlastného výberu. Školy umiestnené na 2. a 3. mieste získali diplom a vecné ceny od sponzorov súťaže.

VÝSLEDKY SÚŤAŽE

Ocenenia za súťaž jednotlivcov si prevzali títo žiaci:

1. miesto: **Patrik ČIERNY** (zo Strednej odbornej školy lesníckej Tvrdošín)
2. miesto: **Dalibor BOŠKO** (zo Strednej odbornej školy Prievidza)
3. miesto: **Zuzana TUHARSKÁ** (zo Spojenej školy Kremnička Banská Bystrica)

Tradične boli ocenené aj stredné odborné školy, ktorých reprezentanti v súčte získali najviac bodov:

1. miesto: **Stredná odborná škola technická Prešov**
2. miesto: **Stredná odborná škola Prievidza**
3. miesto: **Stredná odborná škola stavebná Žilina**

Náklady na súťaž boli hradené z rozpočtu IOZ a z príspevkov sponzorských spoločností.

Významný podiel na príprave žiakov pre súťaž mali tiež pedagogickí pracovníci, ktorí obdržali Ďakovný list Integrovaného odborového zväzu: Otto Klokner, Róbert Zbín, Bc. Pavol Vokel, Ing. Mária Piliarová, Ing. Soňa Gašparová, Ing. Jana Halagová, Ing. Katarína Gálová, Ing. Miroslav Klučka, Ing. Magdaléna Níkházyová, Mgr. Ivan Šula, Bc. Vlasta Balíková, Mgr. Jozef Marcincin, Mgr. Jozef Pompura, Ing. Milan Chovan.

Všetkým zúčastneným školám vyslovujeme veľké poďakovanie za aktívnu spoluprácu pri príprave a priebehu 40. ročníka súťaže a sponzorom za ich podporu.

Tešíme sa na stretnutie pri 41. ročníku.

Pripravila: Iveta Kucová, zväzový inšpektor bezpečnosti práce

Milí súťažiaci, vážení výchovní pracovníci, vážení priatelia!

Dnes začíname súťaž – Olympiádu z vedomostí o ochrane zdravia bezpečnosti pri práci v roku jej 40 – toho výročia.

Pri tejto príležitosti je mi ctou poďakovať sa všetkým tým, ktorí tejto humánno-výchovnej akcii položili základy v roku 1974.

Boli to členovia komisií BOZP vtedajšieho Slovenského výboru odborového zväzu pracovníkov stavebníctva a výroby stavebných hmôt. Mnohí z nich, podľa mojich vedomostí už nežijú. Určite tak ako ja sa teším, aj oni by sa tešili, že toto dielo „žije“, naberá na množstve účasti škôl a žiakov, na kvalite jej obsahu. Za to srdečná vďaka Vám súčasní odborári, pedagógovia a organizátori.

Bolo by neseriózne ak by som nespomenul podnet pre myšlienku organizovať takéto podujatie. V roku 1974 sa stal HSPÚ na stavbe v Mikušovciach pri Lučenci, kde prišli o život dvaja učni a jeden dospelý bol zranený ťažko. Bola to úloha dňa, aby sme zaviedli takúto formu vzdelávania, aby sa mladí ľudia pripravovaní na povolanie dozvedeli ako sa chrániť pred nástrahami nebezpečenstva pri výkone práce, ako chrániť životy a zdravie svoje aj svojich spolupracovníkov. Dnes vám chcem zaželať veľa úspechov pri vašich odpovediach v súťaži ale aj v osobnom a pracovnom živote. Pokračujte v tomto naďalej.

Ďakujem.

Ján Rapan, predseda poroty počas 40. ročníka súťaže v oblasti BOZP

S L U B S Ú Ť A Ž I A C I C H Ž I A K O V

My, žiaci stredných odborných škôl, v súťaži zo znalostí o problematike bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci slávnostne sľubujeme, že budeme súťažiť čestne a všetky ustanovenia súťaže a podmienky jednotlivých súťažných disciplín budeme dodržiavať.

Bratislava 19.02.2014

Č. j. : ...../2014

Doc. PhDr. Dušan Čaplovič, DrSc.
minister
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Stromová 1
813 30 Bratislava

Vec

Žiadosť o prevzatie záštity nad 40. ročníkom súťaže žiakov stredných odborných škôl z predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci*Vážený pán minister,*

touto cestou si dovoľujem v mene Integrovaného odborového zväzu (ďalej len „IOZ“), obrátiť sa na Vás so žiadosťou o prevzatie záštity nad pripravovaným 40. ročníkom súťaže žiakov stredných odborných škôl z predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorého organizátorom je náš odborový zväz.

Rok 2014 je pre odborový zväz prvým rokom naplňania záverov a Programu IOZ na roky 2014-2018 prijaté II. zjazdom IOZ v decembri 2013, ale aj rokom 40. výročia organizovania tejto súťaže.

Bývalý Odborový zväz STAVBA Slovenskej republiky, právny predchodca IOZ každoročne organizoval súťaž žiakov stredných odborných škôl z vedomostí o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a podieľal sa tak na úrazovej prevencii. Napriek tomu, že dňom 1. januára 2009 sa integroval s ďalšími dvoma odborovými zväzmi, a to Odborovým zväzom dopravy, cestného hospodárstva a autoopravárstva a Slovenským odborovým zväzom textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu, nezanevrel na túto humánnu akciu, práve naopak, pokračuje a rozširuje ju.

Od 37. ročníka súťaže IOZ oslovil a sú do nej zapojené nielen stredné odborné školy pôsobiace v odvetví stavebníctva, ale aj automobilového priemyslu, technického zamerania a obchodu a služieb. V tomto roku sme oslovili ďalšie školy, zamerané na lesníctvo, aj z dôvodu toho, že v tomto odvetví dochádza k vysokému počtu pracovných úrazov či iných nežiaducich udalostí.

Ústava SR zaručuje každému občanovi právo na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Realizácia zákona je však vždy v rukách kompetentných ľudí. Integrovaný odborový zväz organizuje súťaž žiakov cielene, ako prevenciu pred nežiaducimi udalosťami na pracoviskách. Prevencia je vždy lacnejšia, a to nehovoríme len o peniazoch, či následných náhrad škôd, strát na zdraví a na životoch.

Podstatou tejto myšlienky je postupné získavanie mladých ľudí, ktorí ešte nemajú žiadne praktické skúsenosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku, ako aj prirodzené návyky na takúto ochranu a na rešpektovanie princípu BOZP. Aby si mladí zamestnanci boli toho vedomí, je žiaduce začať najprv teoretickou prípravou. Ako jedna z najvhodnejších pre túto skupinu sa potvrdila forma súťaže.

Po 39. absolvovaných ročníkoch možno jednoznačne potvrdiť, že myšlienka prevencie tejto oblasti, neustále obohacovaná o motivačné prvky, svoje zámery splnila a v realizačnej podobe sa priblížila k cieľu, ktorým je predchádzať tragickým udalosťami pri výkone svojho povolania. Predovšetkým, keď štatistiky neustále zaznamenávajú početné prípady ťažkej a smrteľnej úrazovosti nielen zamestnancov, ale aj pripravujúcich sa žiakov na svoje povolanie.

Našou snahou je, aby sme v budúcich rokoch nielen pokračovali v tejto tradícii, ale aby sme zdokonaľovali obsah i organizačnú stránku tejto aktivity.

Súťažiaci sa každoročne svedomito pripravujú na toto zápolenie, nielen pre ceny, ktoré pre víťazov zabezpečujeme, ale najmä preto, že chcú byť dobrými reprezentantmi svojich škôl a dobrým príkladom pre svojich spolužiakov, ktorým sa nepodarilo prebojovať až do celoslovenského kola.

Naše 39-ročné snaženie už prekročilo hranice Slovenskej republiky a oslovilo ďalších ľudí vo svete, ktorým nie sú ľahostajné straty na životoch a zdraví pri pracovných činnostiach a začali po našom vzore obdobnú súťaž organizovať vo svojich krajinách. Prezentácia výchovy prostredníctvom našej súťaže sa stretá na rôznych medzinárodných aktivitách s obdivom a uznaním zahraničných odborníkov (USA, Taliansko, Rakúsko i Medzinárodnej organizácie práce v Ženeve).

Účasť na našu súťaž prijímajú každoročne vzácní hostia, ktorými sú zástupcovia Konfederácie odborových zväzov SR, zástupcovia jednotlivých samosprávnych krajov, partnerského Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska, Národného Inšpektorátu práce a v neposlednom rade zástupcovia sponzorských organizácií.

Aktérmi celoslovenského kola súťaže sú trojčlenné súťažné tímy chlapcov a dievčat stredných odborných škôl, ktorí sa umiestnia na prvých troch miestach vo svojich školách na školských kolách tejto súťaže. Ide však o súťaž jednotlivcov, každý žiak súťaží sám za seba.

Každoročne pripravujeme Propozície k organizovaniu súťaže, ktoré určujú postup prípravy a súťaženia žiakov od základného školského kola až po záverečné celoslovenské kolo. Súťaž prebiehala v dvoch okruhoch:

1. Všeobecné predpisy na zaistenie BOZP (obsahuje 50 otázok – vybrané okruhy zo zákona o BOZP, Zákonníka práce, Zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, z oblasti pracovného prostredia,...),
2. Testová časť z praktických simulovaných situácií (každoročne iného charakteru).

V záujme objektívneho posudzovania znalostí súťažiacich je porota zložená z odborníkov v tejto oblasti, zástupcov z inšpektorátu práce v okrese, kde sa celoslovenská súťaž koná, Úradu verejného zdravotníctva SR a Slovenskej technickej univerzity.

Každoročne si prví traja víťazi - jednotlivci odnášajú hodnotné vecné ceny, v súťaži škôl víťazná škola získava Putovný pohár, Pohár ročníka súťaže a diplom. Školy umiestnené na 2. a 3. mieste získavajú diplom. Ostatní súťažiaci spolu s darmi od organizátora a sponzorov získavajú účastnícky diplom.

Vážený pán minister,

v nadväznosti na hore uvedené si dovoľujem v mene Integrovaného odborového zväzu, verím však, že aj mene škôl a žiakov, ktorí sa našej súťaže zúčastňujú, obrátiť sa na Vás s prosbou o prevzatie záštity nad touto humánno-výchovnou aktivitou - 40. ročníkom súťaže žiakov stredných odborných škôl z predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pozvať Vás na stretnutie víťazov jednotlivých stredných odborných škôl, ktoré bude korunované na celoslovenskom kole v dňoch 6. a 7. mája 2014 v hoteli Sorea Titris, Tatranská Lomnica.

Som presvedčená, že našej žiadosti vyhovieť, čo bude pre náš Integrovaný odborový zväz a súťažiacich žiakov veľkým ocenením.

Za prijatie našej žiadosti Vám vopred ďakujem.

S úctou
JUDr. Marta Brodzianska
predsedníčka IOZ

*Minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Dušan Čaplovič*

Bratislava 28. marca 2014
Číslo: 2014-4973/14950:2-sekr.

Vážená pani predsedníčka,

so záujmom som sa oboznámil s Vašou informáciou o príprave 40. ročníka súťaže žiakov stredných odborných škôl z predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Zároveň som sa oboznámil s Vaším návrhom na prevzatie záštity nad týmto podujatím.

Dovoľujem si Vám poďakovať za návrh a po zvážení Vám oznamujem, že prijímam

z á š t i t u

nad 40. ročníka súťaže žiakov stredných odborných škôl z predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Verím, vážená pani predsedníčka, že toto tradičné podujatie prispeje k postupnému získavaniu mladých ľudí na rešpektovanie princípu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Prajem Vám úspešný priebeh súťaže.

S úctou

Vážená pani
JUDr. Marta Brodzianska
predsedníčka
Integrovaný odborový zväz
Bratislava

ODBORY SI PRIPOMENULI SVIATOK 1. MÁJ

Konfederácia odborových zväzov v spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom pripravili na sviatok práce – 1. mája 2014 verejné zhromaždenie a odpočinkový deň pre celú rodinu. V Budatínskom parku v Žiline to bol vydarený deň podporený účasťou viacerých hostí zo spoločenského a verejného života, medzi ktorými bol aj predseda vlády SR Robert Fico.

Ako pripomenul J. Kollár „v spolupráci s vládou a parlamentom sa tiež podarilo dosiahnuť uzákonenie rozširovania kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa.“ Tam, kde pôsobia odbory sú mzdy o 10 až 15 % vyššie než tam, kde odbory nie sú. Predseda vlády R. Fico zdôraznil, že „zásada vlády sociálnej demokracie je každoročne pristupovať k rastu minimálnej mzdy“, preto vláda garantuje toto zvyšovanie aj v roku 2014.

Prezident KOZ SR Jozef Kollár okrem iného pripomenul, že minimálna mzda minulý rok vyrástla o 4,2% a aj v kolektívnych zmluvách pre štátnu a verejnú správu „sme dosiahli aspoň aké-také zvýšenie miezd.“ Po rokoch útlmu sa konečne podarilo nastúpiť cestu každoročného zvyšovanie MM.

Dôležitým momentom vo vystúpeniach všetkých hostí bolo pripomenutie 10. výročia vstupu SR do EÚ.

Súčasťou oddychového programu bolo vystúpenie folklórnych skupín, hudobných skupín a rôzne atrakcie pre malých i veľkých.

